

Moj odnos prema Internetu više je od puke ovisnosti

Intervju s Attilom Bujdosóm

TEKST Bojan Krištofić

Attila Bujdosó (r. 1981.) je arhitekt, istraživač, socijalni poduzetnik i broker u kulturi, koji živi i radi u Budimpešti (Mađarska). Od 2008. godine radi kao istraživač, a kasnije i kao senior-nadglednik različitih projekata u Kitchen Budapest, laboratoriju za istraživanja novih medija. Kustos je i suurednik knjige Subjective Atlas of Hungary, objavljene 2011. Također je član međunarodne kustoske platforme KÉK—Hungarian Contemporary Architecture Centre, a kao savjetnik uključen je i u projekt UrbanIXD.

Reci nam nešto o svojem obrazovanju i profesionalnom razvoju, kao i o tvojoj svakodnevnoj kreativnoj praksi. Koja su glavna područja tvoga interesa? Kojim si područjima danas najaktivnije zaokupljen? Odrastao sam u Budimpešti i studirao arhitekturu na Sveučilištu za tehnologiju i ekonomske znanosti. Nakon što sam diplomirao, radio sam kao arhitekt za ONL [Oosterhuis Lénárd], nizozemski arhitektonski biro koji je upravo tada otvorio svoju podružnicu u Budimpešti. Bio sam sustavno uključen u proces dizajniranja na projektu CET Budapest, a bila je riječ o ambicioznoj transformaciji starih skladišta, smještenih na obali rijeke Dunava, s ciljem da se unaprijede i prošire u veliki kompleks za kulturnu i komercijalnu proizvodnju. Zgrada je danas dovršena, ali zbog žestokih prepirki između gradskog vijeća i privatnog investitora, još nije otvorena. Nadam se da će uskoro biti. CET Budapest velika je i značajna građevina na izvanrednoj lokaciji, tik uz obalu rijeke—što je, nažalost, u Budimpešti više izuzetak nego pravilo—i vrlo važan doprinos urbanom pejzažu u cjelini.

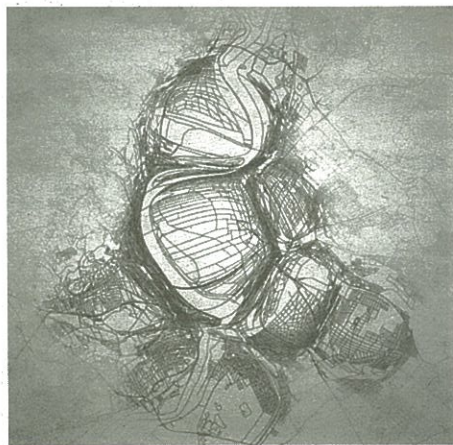
Premda sam oduvijek bio opsjednut suvremenom arhitekturom, središte moga interesa polako se pomaklo prema svijetu digitalnih medija. Tijekom studiranja shvatio sam da je moj odnos prema Internetu više od puke ovisnosti. Postupno me sve više i više zanimalo kako nova digitalna dimenzija života utječe na našu svakodnevnicu, te kako kontinuirano (i sve više) oblikuje našu budućnost.

Kako sam studirao arhitekturu, izvorno sam bio izvježban da se bavim izgrađenim, materijalnim prostorom. Kasnije sam počeo promatrati kako se materijalno i digitalno, *offline* i *online* fenomeni, urbani i društveni prostori susreću, preklapaju i stupaju u interakciju. Ovaj fenomen je u samom temelju mojih istraživanja, i upravo sam se sa željom da se tome posvetim pridružio udruženju Kitchen

Budapest 2008. godine. Tamo sam pokrenuo nekoliko projekata koji su se očesali o to područje.

Član si relativno velikog tima koji je pokrenuo nevladinu udrugu Kitchen Budapest, i koji ju vodi sve do danas, uz neke promjene u ljudstvu. Na vašim web stranicama, 'KIBU' je opisan kao 'laboratorij' koji pomaže dobrim idejama 'da rastu', uz snažan potencijal za buduća intelektualna, inovativna istraživanja, sve do prototipova za konkretnu proizvodnju. Također, čini se da ste razvili vrlo sofisticiranu tehnološku infrastrukturu za jednu nevladinu udrugu. Reci nam nešto više o tome.

Da, Kitchen Budapest, ili KIBU, kako mi zovemo udrugu, pokrenuta je 2007. godine. Ja sam se, zapravo, priključio tek godinu dana kasnije, ali sada sam jedan od onih koji u udruzi djeluju najduže. Tijekom posljednjih šest godina, kroz KIBU je prošlo više od stotinu ljudi, što je prilično mnogo. To znači da smo osvežili cjelokupni tim gotovo svake godine. Mislim da je većina ljudi itekako profitirala u multidisciplinarnom i eksperimentalnom okruženju koje im je KIBU pružio. Svakako je jasan i pozitivan znak to što su ljudi koji su se pridružili KIBU-u kasnije nastavili svoj razvojni put radeći u vrlo širokom spektru područja, kako geografski, tako i profesionalno. Nekadašnji KIBU istraživači i rezidencijalni umjetnici nastavili su svoje studije na ustanovama kao što su, primjerice, MIT Media Lab ili RCA u Londonu. Uradili su neke genijalne projekte poput ReOnion instalacije na festivalu Burning Man ili pak Based on Pig, tekuću istraživačku inicijativu o ulozi dizajna u razvoju prehrambene kulture. Osnovali su tvrtke kao što su Prezi.com

My relation to the Internet is more than just an addiction

Interview with Attila Bujdosó

TEXT Bojan Krištofić

Attila Bujdosó (born 1981) is an architect, researcher, social entrepreneur and cultural broker, who lives and works in Budapest (Hungary). He has worked at Kitchen Budapest new media research lab since 2008, as researcher and lately as senior research supervisor. He is curator and co-editor of the book Subjective Atlas of Hungary, published in 2011. He is also a curatorial board member of KÉK—Hungarian Contemporary Architecture Centre, and as an advisor he also collaborates in UrbanIXD project.

Tell us something about your education and development, and your everyday practice nowadays. What are your main points of interest? In what creative fields are you most actively engaged?

I grew up in Budapest and studied architecture at Budapest University of Technology and Economics. After graduation I worked as an architect for ONL [Oosterhuis Lénárd], a Dutch architecture firm who just opened their branch office in Budapest. I got deeply involved in design process of the CET Budapest. It was an ambitious project of transforming old warehouses, located right next to the river Danube, and extending them into a large cultural and commercial complex. The building is now finished, but due to heavy disputes between the city council and the private investor, it still has not opened. I hope it will open soon. CET Budapest is a great landmark building with an outstanding location as it is directly on riverside—which is, sadly, quite a unique feature in Budapest, and a significant contribution to the cityscape.

While I was always obsessed with contemporary architecture, my main point of interest has slowly shifted towards the digital world. It was during my studies when I started to recognize that my relation to the Internet is more than just an addiction. Slowly I got more and more interested in how the new digital dimension is affecting our everyday life and how it keeps increasingly shape our future.

I studied architecture hence I was trained first to deal with space that is built. Later on I started to look at how physical and digital, offline and online, urban and social spaces meet, overlap and interact. This phenomenon was of my core interest and that's why I

joined Kitchen Budapest in 2008. I did several projects tackling this issue.

You are part of a rather large team that has founded Kitchen Budapest NGO and has been running it ever since, with some changes in the personnel. On NGO's web, 'Kibu' is described as a 'lab' which helps good ideas 'grow' into a strong potential for further intellectual and innovative research and/or prototypes for actual production in the future. Also, it seems that you have developed very sophisticated technological infrastructure, which is quite a success for a NGO (in Croatia it is rather unimaginable). Please, can you elaborate these topics and tell us more about Kibu's mission and vision, too.

Yes, Kitchen Budapest, or KIBU as we call it, started in 2007. I only joined a year later but I am now one of those who have been around for the longest time. KIBU has worked with more than 100 people in the past 6 years—which is quite a lot. It means that we have refreshed the team almost every year. I think most of the people benefited from the cross-disciplinary and experimental environment KIBU offered. I think it is clearly a positive sign that people who joined KIBU but moved on later are now working in a very broad spectrum, both geographically and professionally. Former KIBU researchers and resident artists went on to study at MIT Media Lab or RCA in London. They did kick-ass projects like ReOnion installation for Burning Man festival or Based on Pig, which is an ongoing design research about food and culture. They founded companies like Prezi.com or FabLab Budapest. They work for Motorola or Frog Design. They teach at School of the Art Institute of Chicago or Moholy-Nagy University of Art and Design.

While KIBU developed many projects throughout the years, we realized that the biggest impact the lab made was on its people. In that sense, the educational aspect of the lab is the most prominent. Kitchen Budapest was founded and is still mainly sponsored by Magyar Telekom. In the past few years there is an increasing demand to create revenue which means we work more on external commissions. We also started our startup incubation program in 2012 which offers pre-seed funding for startups and accelerates them with an intensive incubation period of 26 weeks.

ili FabLab Budapest, a rade za neke multinacionalne kompanije, npr. Motorolu i Frog Design. Također, predaju na School of the Art Institute u Chicagu i na Sveučilištu za umjetnost i dizajn 'Moholy-Nagy'.

Iako se posljednjih godina u KIBU-u radilo na zaista mnogo projekata, shvatili smo kako najveća vrijednost laboratorija leži upravo u njegovom osoblju, tj. u ljudima. U tom smislu, upravo je edukativni aspekt laboratorija najprominentniji. Osnivanje KIBU-a sponzorirala je tvrtka Magyar Telekom, koja je i dan-danas najodgovornija za financiranje udruge. Ipak, u zadnje vrijeme javlja se rastuća potreba za stvaranjem prihoda, pa smo umjesto samoiniciranih projekata prisiljeni više nego prije raditi na naručenima. Također, tijekom prošle godine pokrenuli smo početni program tzv. 'inkubacije', koji svim zainteresiranima nudi inicijalno financiranje njihovih projekata u samom početku, te ih ubrzano razvija intenzivnim razdobljem inkubacije, koje traje 26 tjedana.

Kitchen Budapest s vremenom je zauzela čvrstu poziciju na kulturnoj mapi Mađarske, kreirajući na tucete eksperimentalnih, vrlo često otkaćenih i zaigranih, multidisciplinarnih projekata i radova. Uvjeren sam kako to zaista pruža izrazitu vrijednost našem 'početničkom' programu, te nam pomaže da dođemo do širih krugova kreativnih ljudi i potencijalnih investitora.

Dakle, kako bi sveukupno ocijenio ulogu KIBU-a na kulturnoj sceni Budimpešte i cijele Mađarske? Kako planirate razvijati udruge u bliskoj budućnosti, naravno, u kontekstu ove duge i naoko beskrajske ekonomske i političke krize? I Mađarska i Hrvatska su njome podjednako teško pogođene.

Mnogo toga se promijenilo od 2007. Budimpešta danas ima veoma jaku kulturnu scenu. Osjećam se vrlo inspiriranim samo dok promatram koliko se 'uradi-sam' inicijativa pokrene od godine do godine. K tome, sve se to zbiva usprkos, ili, bolje rečeno, potpuno nezavisno od prevladavajuće, vrlo stresne političke klime. Povjerenje javnosti prema političkim elitama ponovno je na jako, jako niskoj razini. Bilo je krajnje nisko oko 2006. i to se ponovno događa od prošle godine. Nadam se kako će 'mentalno stanje' stanovništva popratiti neminovni, mada sasvim polagani izlazak iz krize, te da će građani ubuduće zahtijevati mnogo više od vodećih političkih igrača. Mađarski narod je općenito vrlo pesimističan. Međutim, kad se pogleda živahna kulturna scena Budimpešte, nema ama baš nikakvog razloga za takvo gledanje na stvari!

Neki ljudi okupljaju se kako bi pjevali na improviziranim nastupima zborova. Drugi su pretvorili jednu bivšu školsku zgradu u Budimu u centar za performans umjetnosti, u kojem danas borave mnoge nezavisne kazališne grupe. Treći, pak, održavaju komunalne vrtove u različitim dijelovima grada. Neki pokreću neformalne restorane, organiziraju dinamične male festivale, objavljuju fanzine—i to sve praktički ni iz čega! Mladi i talentirani ljudi itekako su motivirani i voljni uložiti svu svoju energiju u projekte koji oblikuju našu kulturu. Svježi su i vrlo otvorenog

svjetonazora. Pri tome su i posve umreženi! Trče naokolo sa svojim laptopima, koriste sve digitalne alate koji su im pri ruci, organiziraju i kreiraju suvremenu kulturnu ponudu u Budimpešti. Zar to nije sjajno?

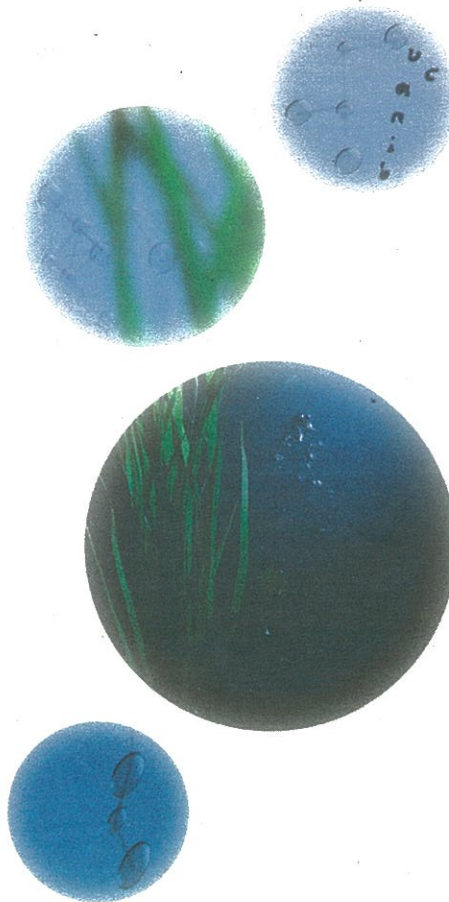
Nadalje, voljeli bismo čuti nešto više o trenutnoj političkoj i ekonomskoj situaciji u Mađarskoj. Kao i Hrvatska, i Mađarska je već neko vrijeme ugrožena prijetnjom rastućih radikalnih desničarskih politika (ili smo barem tako čuli i pročitali). Mogu li 'kreativne industrije', odnosno organizacije, učiniti nešto da to spriječe? Čine li bilo što da se odupru tim pojavama? Leži li odgovor u trenutnom povezivanju i suradnji između naših udruga i inicijativa? Vjerujem kako je ovih dana javno mijenje o djelovanju političkih elita vrlo, vrlo negativno. Doduše, moja najveća briga nije oko toga što oni rade, već kako to čine. Možete me prozvati 'proces geekom', no uvjeren sam kako mnogo problema proizlazi iz samog načina i metodologije rada izvršne vlasti. Na primjer, vlada namješta tzv. javne rasprave umjesto da se upusti u doista smislene i konstruktivne razgovore. Oni uopće ne pokušavaju shvatiti kritike i kontra-argumente koji su imanentni svakoj istinskoj političkoj debati. Sigurno ih neće prihvatiti ni usvojiti, čak ni na nekoj minimalnoj razini. Dakako, to vodi do kontroverznih i upitnih odluka.

Nadam se da ćemo mi, ljudi koji rade u kreativnijim područjima, pokazati kvalitetne primjere praksi koje podrazumijevaju uključivanje demokratskog višeglasja u kolaboracijske projekte, i kako će se to podrazumijevati samo po sebi.

Fokus mog aktualnog istraživanja je na suvremenim 'formatima' proizvodnje i distribucije znanja, čime pokušavam definirati upravo kolaboracijske prakse i radne metodologije u timovima. Svi ti 'formati' impliciraju jednostavne setove pravila koji pomažu u vođenju i organiziranju udjela mnogo ljudi u zajedničkom radu i odlučivanju, tako da sve to poprimi jasnu strukturu i oblik, te bude smisljeno i vrijedno. Uvidio sam kako neki od tih 'formata' mogu biti vrlo lako usvojeni u sasvim različitim kontekstima. Ako pri tome možemo koristiti postojeće 'formate' ili izmisliti nove, i to tako da se oni šire ne samo međunarodno, nego i regionalno, odnosno lokalno, među različitim disciplinama i raznovrsnim kulturama, tada to možemo koristiti kao strategiju unapređenja diskursa i djelovanja na širem društvenom nivou.

Napokon, što te potaklo da prihvatiš poziv da predaješ na Danu D? Što očekuješ vidjeti i doživjeti?

Član sam mreže UrbanIXD, projekta koji se na europskoj razini usredotočuje na dizajnerske aspekte ljudske interakcije u suvremenim umreženim gradovima. Želim naučiti što više o aktualnoj hrvatskoj kulturnoj sceni. Također, vrlo sam znatiželjan oko putovanja u Zagreb, jer sam ga posljednji put posjetio daleke 1987. godine (!).

Kitchen Budapest has built up a strong cultural reputation in the past years by creating dozens of experimental, often crazy or playful, cross-disciplinary projects. I think this really adds value to our startup program and also helps us to reach wider circles of creative people and potential entrepreneurs.

How would you describe Kibu's position in Budapest's (and for that matter, Hungary's) general cultural landscape? How do you plan to develop the NGO in the near future, in context of this long, and literally non-ending economical and political crisis? As Croatia, it has affected Hungary deeply.

I think a lot has changed since 2007. Budapest has a very active cultural scene. I feel so empowered just by looking at how many grass-root initiatives take off from year to year. And all this happens despite of, or better say independent from, the very stressful political climate. The public trust towards the political elite is at a very low level—again. It was very low around 2006 and is very low again since last year. I hope that soon, as we slowly find our way to step out from the economical crisis, the 'mental state' of the general public will follow, and also be more demanding towards the political actors. Hungarian people are generally very pessimistic. But if you look at the lively cultural scene in Budapest, there is nothing to feel pessimistic about!

Some people gather to sing at improvisational choir performances. Others turned a former school building in Buda into a performance art centre, inhabited by many independent theatre groups. Other people maintain community gardens in several parts of the city. Others start restaurants, organize pop-up festivals, publish fanzines—all from

scratch. Young and talented people are motivated and willing to invest their energies into projects that shape our culture. They are fresh and open-minded. Oh, yes, and they are networked! They run around with their laptops, use all the digital tools at hand to do, organize and create contemporary culture in Budapest. Isn't it great?!

On this note, we would like to hear just a little bit more about current political and economical situation in Hungary. Similarly (or so we hear these days), Croatia is also endangered with threat of growing radical right-wing politics. Can 'creative industries', or organizations, do anything to stop this? Are they doing anything to oppose it? Does the answer lay in the immediate linking of our respectful organizations and initiatives?

I think that the general public opinion about the political elite is very negative nowadays. My biggest concern is not about what they are doing but how they are doing it. You might call me a process geek but I am convinced that many of problems arise from how the government works. The government fakes public discussion instead of getting into a meaningful and constructive conversation. The government doesn't even try to understand criticism and counter-arguments which are natural to political debates. They are not trying to incorporate them, not to the least extent. This of course usually comes down to controversial and debatable decisions.

I hope that we, people working in creative fields, will show good examples and practices of how to incorporate multivocality into in collaborative processes by default.

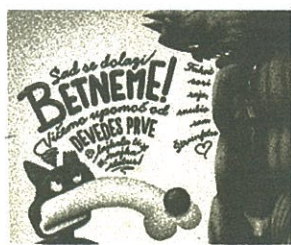
The focus of my current research is about contemporary 'formats' in knowledge production and distribution, defining collaborative practices and working methodologies. These formats all imply a simple set of rules that help guiding and organizing the contribution of the many, so that it takes a clear shape and becomes meaningful and valuable. I realized that some of these formats can be replicated very easily by adoption. And if we can use existing or invent new formats that spread not only internationally but domestically, among different disciplines and diverse cultures, than we can use this as a strategy to enhance discourse and collaboration on the societal level.

Finally, what has motivated you to accept a proposal to lecture on D-Day festival? What do you expect to see?

I am member of UrbanIXD network, a European project focusing on the design aspects of human interactions in the contemporary networked city. I am interested in learning about the Croatian cultural scene of today. I am also really curious to see Zagreb as the first and last time I visited Zagreb was in 1987(!).

Vedran Klemens

Zagreb

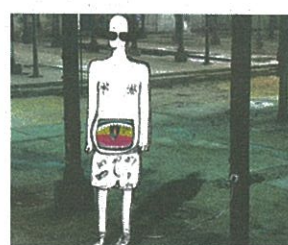

Seriya samoiniciranih ilustracija izloženih u formi plakata formata B1. Tematski ilustracije reinterpretiraju likove iz pop kulture i smještaju ih izvan svog uobičajenog konteksta.

A series of self-initiated illustrations in a form of B1 posters. The illustrations are reinterpretations of pop icons setting them outside of their usual context.

Luka Vucić

Zagreb

Krajem 2011. godine stvorio sam ilustrativan lik zvan Brko. Brko je klasični antijunak u kontekstu kapitalističkog društva. Kroz njegov lik uspio sam se izraziti na sarkastičan i ironičan način o sistemu koji nas svakodnevno guta i proždire.

Brko is an illustrated character created by the end of 2011. Brko is a classical anti-hero in the context of capitalist society. His character is the author's way to sarcastically and ironically talk about the system devouring us on everyday basis.